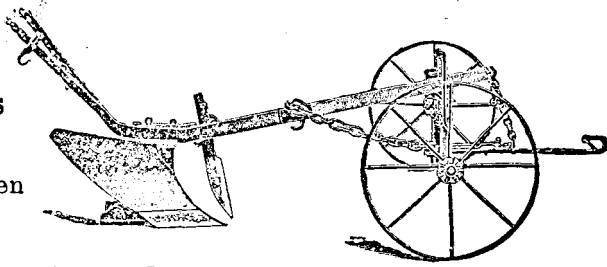

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hírneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

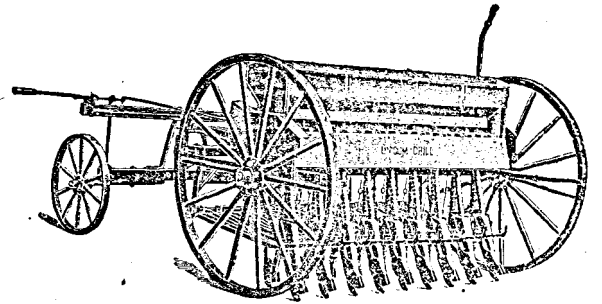
„UNICUM DRILL“

(sík és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

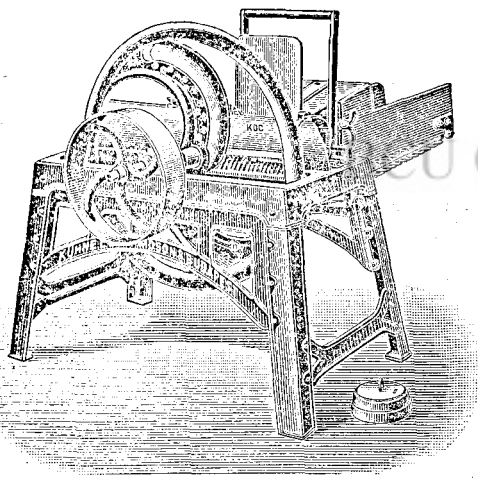
Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírásu
„TUBULÁR“ tejfölöző gépek kézi és gőzhajtásra,
Szeeskavágó és Répavágógépek elismert, gondos kivitelben készülnek
KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN.

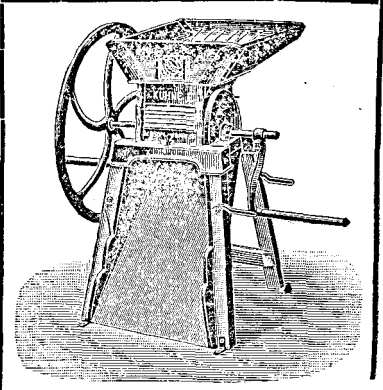
Kiváló munkabírásu „RAPID“ daráló gépek és
TENGERI MORZSOLÓK kézi és erőműhajtásra.

Burgonyamosó és osztályozó gépek,

TAKARMÁNYFÜLLESZTŐK, TELJES TAKARMÁNYBERENDEZÉSEK, EKÉK, BORONÁK, ROSTÁK, KONKOLYOZÓK,

Bevált hírneves „MOSONI DRILL“ tolokerekes rendszerű sorvetőgépek.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.

1333

Magyar Telepítő és Parcellázó Bank Részvénytársaság.

Sürgőnycim: Telepítőbk.

Alaptőke 5 millió korona.

Telefonszám: 180.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar agrár és járadék r.-t., Magyar leszámítoló és pénzváltóbank, Magyar általános takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Náador (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kezde Zsigmond (Istvándi), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferenc, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi-Semadam Sándor.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A bank működési köre:

(1497.)

- mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- a telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével a tulajdonos közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50-75%-a erejéig egyetemlegesség kizárásával -- olesó törlesztéses kölcsönöket nyernek, ami által az értékesítés jelentősen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (Budapest, V. Nádor-utca 9.) Intézendők, amely mindegyik kérdésben úgy előszóval, mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő útbaigazítást.

Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság
 ● LEOBESDORF. ● BUDAPEST. ● RATIBOR. ●
 Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

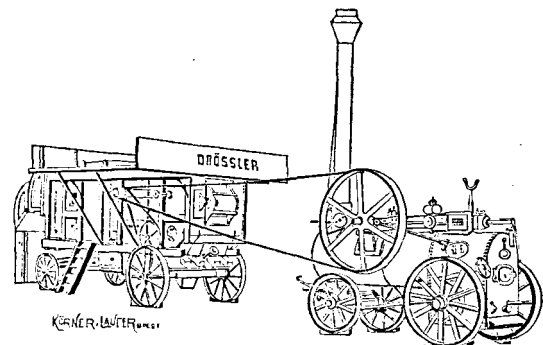
Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
 BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Gőzcséplőket, Járgányos- és kézi cséplőket, Benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

Gőzeke-készleteket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

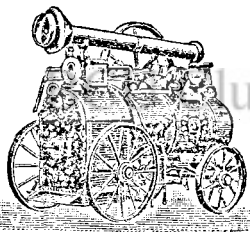
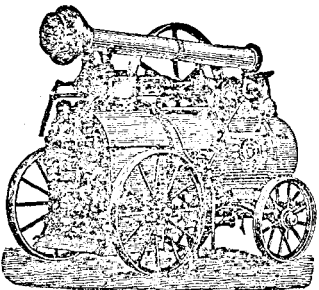
Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Képviselek kerestetnek.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részv.-társ.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 80. SZÁM.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült cséplőgarnitúrákat, kazalozókat stb., továbbá „saját gyártmányú” tolókerekes rendszerű **vetőgépeket**

és más gazdasági gépeket. 1492.

HASZNALT és JAVITOTT
 locomobilok és gőzcséplőgépekben az ország legnagyobb raktára.

Locomobilo-
 lok és gőz-
 cséplőgépekre cse-
 re-üzletek köttetnek.

Erdélyrészi főképviseleink:
 Wessel Leó, Kolozsvár New-York száll.

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros

Marshall Sons & Co. L. vezérügynöké
 BUDAPEST, V., Váci-ut 40—46.

Ajánlja:

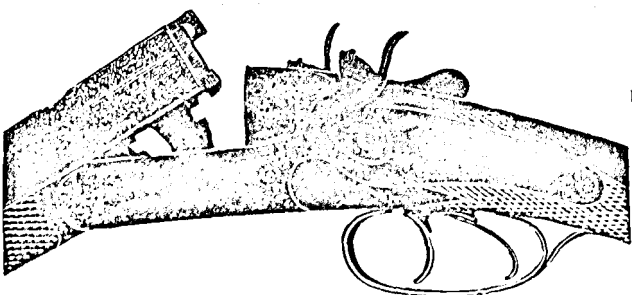
Eredeti MARSHALL-féle gőzlocomobiljait, saját gyártmányú legújabb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és lóher cséplőgépeit és törekrostaít vaslemezéből.

A folyó évben körülbelül 1000 drbót szállítottam

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levél fűzetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (précios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármely rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

1242

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szemle. i.	83
A szakképzettség hiánya. Br. Kemény József.	83
Hazánk komlótermesztése és értékesítése 1904-ben. Cséres Lajos.	85
Eszme a tavaszi munkákról. Csontos Miklós.	87
Hogyan tisztogatják Kecskeméten a gyümölcsfákat.	87

Kisebbségi közlemények:

Háztartás:	
Porfoltok a porcellán edényen. — Kávéfoltok eltávolítása az abroszszeműből. — Világos szőnyegek tisztántartása télen. — Vizes cipők gyors szárítása. — Szappan megtakarítás. — Ha a konyhapadlóra zsír ömlik. — Elhalványult írásokat olvashatóvá tenni. — Finom pezsgőbor készítése módja.	87

Vegyes közlemények:

Elismerő nyilatkozat.	87
-------------------------------	----

Hirdetések

Szemle.

Az új politikai helyzet. — Külön vámterület. — Szociálpolitikai felolvasások. — Ki lesz az új földművelésügyi miniszter? — Nagy gép- és terménykiállítás Erdélyben.

Nem szabad kitérnünk azelől, hogy az új politikai helyzetnek reánk, gazdákra és mezőgazdasági viszonyainkra gyakorlandó hatásáról elmélkedjünk.

Az idei téli választások nem várt eredményekkel jártak. Régi, megcsontosodott rendszer; némiképp már tán hitelvesztett felfogások, elvek és irányok dőltek meg egy csapásra. Új idők, új eszmék és emberek jöttek, kerültek felül.

Ilyen kardinális átalakulás bizonyára nem maradhat hatástalanul mezőgazdaságunkra sem! Milyen lesz és momentán mikben fog nyilvánulni a változott viszonyok hatása, azt ma még legfennebb csak úgy nagyjából sejtethetjük.

A nemzet mindenesetre minden téren többet akar, mint a múltban és — egyebek mellett — gazdasági igényeinek érvényesítésére is jóval határozottabb utasítást adott képviselőinek.

Messze kiemelkedő és minket mindennekfelett erősen érdeklő mozzanat az, hogy az Ausztriával való közös háztartást ellenző pártok kerültek abszolút többségre. Ma tehát a gazdasági különválásnak, a különvámterületnek nálunk már parlamenti többsége van. Ez pedig azt jelezi, hogy most már csak idő kérdése a gyakorlati kivétel is.

Nemsokára elvállik tehát, hogy kiknek volt igazuk; azoknak-e, akik a mostani állapot fenntartásának üdvösségére esküdtek, avagy azoknak, akik már elérkezettnek látták végre az idejét az anyagi nagykorúsításnak.

Lehet, sőt valószínű, hogy ennek a kérdésnek eldöntésére öt-tíz esztendő fog kelleni. Bizonyos azonban, hogy a mainál nehezebb, szűkösebb állapot még ezen átmeneti idő alatt is alig jöhet reánk.

Reméjük a legjobbat.

A »Magyar Gazdaszövetség« és az »Erdélyi Gazdasági Egylet« április közepén, az »E. G. E.« évi közgyűlésének idején, Kolozsvárrt szociálpolitikai felolvasásokat rendeznek.

Igen örülünk az eszmének, melyet Darányi Ignác, a Gazdaszövetségnek köztisztviselőjében és szeretetben álló kiváló elnöke hozott felszínre.

Erdélyben sok olyan ok jórészt ismeretlen még, amely a nép erkölcsi és anyagi degenerálását, lassú züllesztését okozza. Ezeket az okokat felkutatni, feltárni és ellenük orvos-szert ajánlani: mindenesetre nemcsak hálás szerep, de komoly kötelesség is, melyet tovább odázni nem szabad.

Sok kombinálás tárgyát képezi és mindezt a gazdaközönség vitális érdekei fűződnek a találgatásokhoz, hogy vajjon ki lesz az új kabinetben az ország földművelésügyi minisztere?

Irányadó körökben leginkább Darányi Ignácot emlegetik, mint aki annak idején is bírta a gazdaközönség osztatlan bizalmát és rokonszenvét.

»Az Orsz. Magyar Gazd. Egylet« és az »Erd. Gazd. Egylet« ezen év őszére Erdélyben egy nagyobb szabású mezőgazdasági gép- és terménykiállítás rendezését tervezik. A kiállítás helyéül szóban vannak: Nagy-Enyed, Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy, vagy Székelyudvarhely.

Legközelebb érdemleges lépések fognak történni ez irányban.

A szakképzettség hiánya.

Írta: Br. Kemény József.

Gazdasági mizériáink egyik főokozója a szakképzettség hiánya és a dologtalanság. Nem tudunk gazdálkodni! Bármily különösen is hangzik ez, de így van. Egyszer elindította valaki azt a frázist, hogy a magyar gazda termelni tud, csak eladni nem! bizony ha megvizsgáljuk közelebbről a dolgot, hát azt látjuk, hogy gazdáink nagy része termelni sem tud. Tény az, hogy míg a híres magyar Kánaán hektáronként átlag

**Jobb
és megbízhatóbb
magvak**

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön
cs. és kir. udvari

**magkereskedése
Budapesten**

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEGYZÉKEK
ingyen és bérmentve küldetnek.

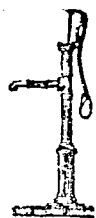
Megbízható tisztaságú és csiraképes
gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvak
beszerezhetők a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

KÖHLER ISTVÁN tűzoltószer-, szivattyu- és gépgyára

1466 (ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-éző tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kútszivattyúk, szívó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek, egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségeloirányzatokkal díjmentesen szolgál.

10 mm. búzát terem, addig a jóval silányabb angol talaj hektáronként átlag a 25 mm.-t is meghaladja. Talán jobb az angol föld? Erről szó sincs; a különbség abban van, hogy mi magyar gazdák, tisztelet a kivételeknek, nem tudunk úgy gazdálkodni, mint az angol, mint a francia, mint a német, vagy ha tudnánk is, nem dolgozunk annyi tudással, annyi szorgalommal, annyi kitartással, annyi erővel, trágyával, annyi kereskedelmi ösmerettel mint ezen említett nemzetek. Mi elvetjük a magot az úgyszólván megmivelt talajba, s kiindulva egy régi közgazdasági tévedésből, ma is hisszük azt, hogy a mezőgazdaság egyedül a természettől függ s a haladásnak csak igen korlátolt, kevés tér nyílik itt.

Ez a tévtan fogva tartja, fájdalom még ma is nemcsak gazdáink nagy részét, de még a gazdasági irodalom egy részét is, s egyedül Isten jóakarától teszik függővé a termést. Ezen elmélet tévedésére először Lavergue Léonce mutatott rá az 1800. év közepén.

Kétségtelen, a természeti tényezők nagy hatással vannak a termelésre, ez a hatás azonban nem abszolút vonatkozásban érvényesül, hanem abban, hogy miképp használja fel azok változását a gazdálkodó, miképp szabja azokhoz a termelési eljárását. Magyarország fájdalom, még nem jutott el idáig, mi még mindig a természettől várunk mindent és apadó jövedelmünk szaporítására legfeljebb annyit teszünk, hogy feltörjük a legelőket, gabonatermeléssel kinnozzuk szántóinkat anélkül, hogy megfelelőleg trágyáznánk. Egy hektár termőföldre ad a német gazda 27·43 kl. tápláló anyagot műtrágyákkal, a belga 36·56 kl., s a magyar gazda? — szinte szégyellem leírni — 2 azaz két kilogrammot, emellett azon idegenek állati trágyából is jóval többet és jobbat adnak a földnek, mint mi. Nálunk sok helyt karcolásszámba mehet csak a szántás; hány gazdaság van, hol csak éppen vetés előtt szántanak a tengeri alá, darabos hant alatt kinlódik az elvetett mag gyökere, az eredmény is persze ilyen csak, de azért a rossz termésnek nem a hiányos földelőkészítés az oka, hanem az idő. Az Alföld legkövérebb

talaján gyökérgomba pusztít, mert buza és buza és újból buza terem egy és ugyanazon földön mindig, de azért ezen sem változtunk, hanem helotai nembánomsággal kijelentjük, oka ennek az idő! Rétjeink nem teremnek, mivel nemhogy trágyát láttak volna valaha, hanem még boronát sem, legel-tetjük mikor nem kellene stb., de a nem termésnek, nem mi vagyunk az okai, hanem az idő!

Pedig előttünk vannak a példák. Mikor Anglia mezőgazdasága éppen ily válságos helyzetbe került, akkor ott is felszántani csakhogy sok gabonát termelhesse, azonban hamar rájöttek arra, hogy ha sok gabonát akarnak termelni, kevés földön kell ezt tenni, rossz földön erőszakolni a termést, tiszta veszteség. Magyarország, dacára kitűnő talajának s dacára annak, hogy a termőföld 43% szántó, csak 40 millió mmázsa búzát termel, Anglia már 1850-ben termelt ugyanennyit 1 millió 800 ezer hektáron. Pedig Anglia művelési rendszere ropant egyszerű. Sok rét, természetes és mesterséges, mint a virágzó állattenyésztés előfeltétele; jól gondozott kapásnövények, a téli takarmányozás és a föld tisztítás szolgálatjában, tavasszal árpa és zab, őszszel csak búza, de csak jól átrágyázott és jól mivelt földben. Föl fog tűnni, hogy őszinek csak búza lesz vetve, ott a gazdák úgy okoskodnak, hogy miután a búza és rozs termelési költsége meglehetősen egy, de a búza mégis csak értékesebb portéka hát...

Magyarország termő területének 11% rét, 13% legelő, (de milyen?) ellenben 43% szántó és 29% erdő, ezen számok fényes bizonyítékai egy erőt kimerítő céltudatlan gazdálkodásnak. Nálunk nem buzdításra, nem lelkesítésre, hanem reálisabb valamire van szükség, t. i. *tanulásra*.

Gazdálkodjunk okosabban, jobban, úgy ahogy a talaj, a vetemények természete, a viszonyok azt megkívánják, akkor nem fognak a birtokok oly gyakran gazdát cserélni. Igen ám, csakhogy tudni kéne ehez. Hogy tudhassunk, hát termelni kéne, hiszen mi lennénk, az a sokat híresztelt, sokat megszónokolt és megpohárköszöntözött »gazda ország.« Lássuk csak kissé bővebben

ben ezen »gazda ország« tanulmányi statisztikáját. Évente 700—800 gazdasági tanuló van ebben a »gazda országban«, ellenben jogász csak a budapesti egyetemen van vagy 4000. A középiskolákban tanul évente vagy 60.000 ifju, ezek mind urnak készülnek, egyrésze leendő földesur, gazdálkodni azonban igen kis percentje tanul kivált az »uri« körökből. Uraskodni, honmentő szónoklatokat tartani, s kivált az ezeket befejező eszem-izomhoz értünk, de komolyan dolgozni, komolyan tanulni, ehez nem értünk.

Jellemző a következő kis igaz történet: Egy tekintélyes fő ur birtokos, anno merino fénykorban, össze hívta megyéje birtokosait egy aiapítandó merino tenyésztési, mondjuk modern nyelven, szövetkezet létesítésének megbeszélése céljából, a meghívottak meg is jelentek, diszmagyarban kardosan... a szövetkezetből nem lett semmi. Így vagyunk most is a komoly gazdasági dolgokkal.

Ha valaki hivatalnok akar lenni, jogot végez, ha valaki mérnök akar lenni, technikat végez, az orvos, a tanár, a pap, a gépész, a kereskedő, zót a katonák nagyrésze is végez szakiskolát, egyedül a birtokos vagy nevezzük gazdának végez mindent, csak azt nem, ami a szakmájába vág, vagy legalább elenyésző csekély azon birtokosok száma, kik ezen pályára tényleg rákészülnének. Talán ez azon pálya, melyre rákészültetés nem kell? Bizony a gazda pályára nem hogy nem kell rákészültetés és tanulás és tudás, hanem nagyon is kell, mivel ha nem kellene, nem lenne oly óriási a természetkülönbség a mi kitűnő talajaink és Anglia jóval rosszabb talaja között; hát még ha csak Erdélyt vesszük! Itt tekintve a birtokok eloszlását s nagyságát rendesen maga a birtokos kezeli birtokát. Lássuk hogy, kevés kivétellel, hogyan készülnek a leendő földesurak nehéz, de szép pályájukra. Elvégezve a középiskolát, beáll a leendő földesur jogásznak. Itt tanul, illetve átmulat négy évet, e közben, vagy ezután leszolgálja okvetlen a lovasságnál, katona évet, el tölt még pár évet, s midőn mind ezt már megtudta, beáll gazdának. S miután nem tud

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

hozzá, az eredmény se olyan, amilyent remélt, elveszi a »sok rossz év, s rossz föld« a kedvét s kijelenti: »hja ma már a gazdaságból megélni nem lehet.« Megengedem, hogy bizony »bércecs kis hazánkban« nehezebb gazdálkodni, mint a Bácskában, de hát éppen ide kell nagyobb szakképzettség és nagyobb szorgalom, arany mondás az hogy: Il n'y a pas de mauvaises terres, il n'y a que de mauvais agriculteurs. (Nincs rossz föld, csak rossz gazda van.) Elterjedt nézet, kivált a kis tudományu gazdák között, hogy nem kell a gazdasághoz theoria, oda csak praxis kell. Ez nagyon jó elv lehetett anno-dazumal, de most? Hej sok évig kellene annak a gazdának élni, s sok elfecsérelendő pénze kellene legyen, hogy az egész modern gazda-tudományt végig praktizálja. Sokszor hallja az ember azt is, hogy hiszen az akadémián tanult dolgoknak semmi hasznát nem veszi az ember. Ez nem igaz, ezt csak olyan ember mondhatja, ki nem tud hozzá.

Szántani, vetni, aratni, csépelni nem mesterség, ezt nem kell akadémián tanulni, hanem a 4 mmázsás termést felemelni s állandósítani 10 mmázsára, s amellet a földet nem zsarolni, ehhez szaktudás kell. Ott van a mélymivelés, ezt technikailag keresztül vinni nem kunst; de megmaradni azon határok között, amelyek között maradni kell, nehogy a mélymivelés rablógazdasággá fajuljon, ehhez már szaktudás kell. Ott van a cukorrépatermelés, mely igen jó dolog, de rablógazdasággá fajul, ha extensiv módon üzzük, eről mondta egy szaktudós, ha jól emlékszem Cserháti, hogy »az extensiv cukorrépatermelés magyar találmány, melyre azonban nincs okunk büszkének lenni.«

Ott van a zöld és műtrágyázás, ez lehet jó, ha szakszerűen visszük keresztül s lehet a legzsarolóbb, ha taláalomra csináljuk. Ott van a modern állattenyésztés főmomentuma a takarmányozás, ma a takarmányozás tudomány, minek alapfeltételeit tanulni kell, anélkül vagy pazarolunk, vagy pedig koplaltatjuk állatainkat, de mindkét esetben ráfizetünk. Nézzünk más dolgot. Mily kevés gazda vezet rendes számadást, értem ezalatt az olyan számadást, a mely tényleg megérdemli ezen nevet. Hány gazda nem tudja azt sem, hogy mekkora tőkét képvisel gazdasága, tehát mekkora jövedelmet követelhet tőle. Nem vezet egyszerűen azért, mivel nem látja s nem érzi ennek szükségét; s nő, meg mivel bizony sok gazda azt sem tudja, hogy kezdjen hozzá! Bezzeg, ha tanulták volna a számvitel fontosságát, más nézeten volnának ezen gazdák. Hány gazdaságban termelnek

olyat s folytatnak oly állattenyésztést, mely hasznát nem hoz. Ha az illető gazdaság vezetőjének lenne szaktudása, akkor efféle nem fordálna elő. Előszámításokat tenni s egyes üzemágak hasznát kiszámítani, nem éppen könnyű, sok mindent kell figyelembe venni és tudni, szóval ezt is tanulni kell; hogy mennyire nagy az ilyen előszámításoknál a tájékozatlanság, legjobban mutatják azok a valóságos szörnyszülött számítások, mik némelykor a szaklapokban megjelennek. Pedig ezen a számításokon fordul meg az egész gazdálkodás haszna vagy kára, mivel ez is régi, de igaz mondás, hogy »ki helytelenül számít, ámtitak vagy ámit.« Hányszor vagyunk úgy, hogy egy gazda termel valamit, mi neki az ő specialis viszonyai között igen jól beválik s jövedelmez, ennek hire megy, nosza rajta itt a messiás, mi minden bajból kiségit, termeljünk azt! S ezek után hányszor keserű csalódás ábrándit ki csak.

Ahhoz, hogy az ember ma prosperáljon, szükséges, hogy a termelést fokozza, a termelési költséget meg apassza. A termelés fokozása a mostani fejlett ipar mellett nem boszorkányság, de fokozni úgy, hogy azért talajunk ereje megmaradjon s fokozni azon határig, a mely határnál legnagyobb a jövedelem, ehhez már szakképzettség kell.

Különös, hogy diploma nélkül senki-nek eszeágába se jut ügyvédnek vagy más valaminek lenni, de gazda, az lehet mindenki. Ha több volna a szakképzett gazda, nem volna annyi a máról-holnapra tengődő gazda, s nem állana elő az a lehetetlen állapot, hogy ma-holnap az ingatlan nem fog létezni, hiszen ma-holnap az ingatlan ingóbb a legingósabb lónál, annyiszor cserél gazdát.

Ne hogy valaki azt hidje, hogy ezek után a praxist nem becsülöm, világért se, mivel praxis nélkül a theoria nem ér semmit, annál kevésbé, mivel éppen a gazdasági tudományról a praxisból fejlődött ki a theoria, de miután ma a gazdaság tudomány, még pedig nem is kicsi tudomány, hát úgy ezen tudományt meg kell tanulni, még pedig iskolában. mivel kikerülve az életbe, késő neki állani a tanulásnak. nem mintha ez lehetetlenség volna, hanem azért, mivel a praxisban működő gazdának elég, ha arra jut ideje, hogy az új dolgokkal megismerkedhessen. Ma more patrio gazdálkodni nem lehet, ma a gazdálkodásnak annyi csinyja binja van, hogy előkészültség nélkül, öletszerűen, jelszavak után gazdálkodni nem lehet, vagy lehetni lehet, hisz nálunk a legtöbb gazdálkodás így megyen, de az eredmény is ilyen. Tanuljunk, dolgozzunk kitar-tóan és következetesen, akkor jobb világ lesz, de ha tovább haladunk ily módon,

még jobban megadjuk az árát, mint már eddig is. Szükséges, hogy minden ember maga lásson munkához két kézzel. Ne kérjünk mindent a kormánytól, mindent az államtól. Az állam csak keret s ezen keret magva mi gazdák, az adózó, dolgozó honvédők volnánk. Honnan van az államnak pénze? Tőlünk! S ha mindent az államtól várunk, akkor maholnap az állam gyámitézzé válik s ennek is árát éppen mi gazdák fogjuk megadni. Ne feledjük, hogy Róma is bukása előtt ilyen gyámitézzé fajult!

Hazánk komlótermesztése és értékesítése 1904-ben.

Bár az elmúlt esztendő az aszály jegyében állott, komlóskertjeinkre nem lehetett panasz még haszon tekintetében sem különösen, de minőség s jövedelem dolgában nem maradt el az 1903-ik esztendő mögött sem. Igaz, az utolsó momentumot a megfelelő külföldi piaci viszonyok is okozták (mert Csehországban csak $\frac{1}{3}$, a Németbirodalomban csak $\frac{2}{3}$ termés lett), de az európai piacon a minőségnek is jónak kellett lenni, mert a versenyben a galiciaival ugyanazon árak vonalában haladt.

Az elmúlt évben is sok új telepítéssel szaporodott komlós területünk, minek egyik oka abban rejlik, hogy az utolsó 2 év 336 koronás átlagára s 350 kg. kat. holdankénti átlagtermések sorozata nyomán támadó 1174 koronás nyers jövedelem (700 korona tiszta) szép foka sokakat új telepítésre csábított, de másrészt az elmúlt 5-6 évben kisebb árak mellett is jövedelmet mutattak a komlóskertek s a termés is mindenkor elkelt az év végéig: azt kell hinniök a régi konzervatív termelőknél is, hogy a magyar komló divatba jött a világpiacra s mintha beigazolódott volna ama régebbi jóslat, hogy »a mihelyt több komlónk lesz, lesz állandó vevője is, s a magyar komló a hazai sörgyárosok jóakarata nélkül is el fog adódni! Így hát a régebbi kerteteket is kibővítették.

Míg 1898-ban 636 5 kat. hold volt hazánk komlósterülete, addig az elmúlt évben 1089 kat. holdra fejlődött az, s ebből négyfelé vágva az ország területét; a Királyhágóntúlra 411-8, az Alföldre 529-5, a Dunántúlra 130, s a Felvidékre csak 18 kat. hold esik. Mindenütt keletkeztek újabb telepítések, de legjobban a Bácskában (161 kat. hold), Nagy-Küküllőben (161 kat. hold), két torontáli komlós községben (117-5), a számok az új kertek területét jelentik.

Legújabb keletű, szinte amerikai stílusú telepítés a bácskai (21% a az ország komlósterületének! s kivált Petrőc, Glozsan, Kiszács községek máris afféle saazi vagy spalti tájképet mutatnak: a komlós ligetek staffage-ával. Itt terület s termés dolgában is túlszárnyalták már az egész Erdélyt — ami bácskai klímával s talajjal könnyen történhetett — s onnan máris hangzottak az esetleges bácskai verseny ellen akadémikus tiltakozások, de szerintem ok nélkül, mert 1. a mai ezer holdon felüli komlósterületen nem természetnek

**A leg-
bizto-
sabb**

a budapesti m. kir. állami ve-
tőmagvizsgáló állomás által
megvizsgált és ólomzárolt

**Lóhere és
Lucerna-
mag,**

1468

mely kiváló minőségben
és jutányos árban be-
szerezhető

HALDEK

magnagykereskedés-
ben, József főherceg
őcs. és kir. Fensége
udvari szállítójánál

Budapest,
Károly-körút 9. sz.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi
résztársaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített levélcím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest,

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes ta-
lajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a

talaj alapos megmunkálására ter-
jedelmes, szakszerű és minden gazdának
értékes felvilágosításokat nyújt — és
díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén leg-
első-rangu magyar gyárt-
mány, felülmúlja még a
legnevezetesebb idegen
gyártmányokat is.

annyi komlót, amennyi a hazai 85-90 sör-
földébe kell! 2. a bácskai komló nem verse-
nyez az erdélyivel, mert 10-14 nappal hama-
rabb érven, hamarabb kerül a piacra, mint
amaz; ezt az idén is tapasztaltuk, mert a
10-12 cseh ügynök augusztusban a Dunán-
túl, szeptember elején az Alföldön s e hó
végén s október elején a Királyhágóntól vá-
sárol: mert korai vásárlásokkal az őszi szállí-
tásokat eszközli, a későbbi portékával pedig
a téli kötések fedez. De meg a bácskai
komló fontos keverék része a cseh szokvány-
komlónak, eddig az erdélyi — ha finom! —
a saazi usance komlóba keverődik. Ezek így
állván — legyen tehát béke.

A tavaszi újítás és metszésnél tapasztal-
tuk, hogy a töke jól telet s míg a talajban
nedvesség volt, üdén fejlődött karóvéig, mond-
hatni alig érte baj. De már a tavasz végén
bekövetkezett szárazság hatása a komlósok-
ban is nyilvánult akképen, hogy a kivirítás
lassan történt s utóbb a tobozok aprók ma-
radtak, ami a nagy tobozu fajtákra jó volt,
de a finom fajtáknál igen érezték a súlypa-
dást. A jól művelt kertekben elég lupulin is
fejlett a hiányos gondozásu kertek toboza lé-
hás volt. Megint beigazolódott, hogy a forga-
tott talaju kertekben jól fejlett a növény s
az új ültetések is nagyobb százalékban fo-
gantak meg.

Károsítók közül az idén a levelész alig
jelentkezett, a bolha az aszály idején lépett
fel, éppen tobozfejlődéskor (helyenként nehéz
füstöléssel jól riasztották), az Alföld némely
helyén a rezes-penész (Kupferbrand) tett ki-
sebb károkat: de ismétlem, általán a száraz-
ság okozott 25-30% kárt! Voltak, akik öntö-
zéssel védekeztek sikeresen.

A termésszámoknál zárjelben a múlt évi
adatokat közlöm összehasonlítául. Egy kat.
hold termése országos átlagban 261.8 kg. (348)
volt; *legtöbb Erdélyben 363 (392)*, azután az
Alföldön 335 (431). Dunántúli 202 (31) s a
felvidéken 147.5 (300) kgr. volt. *Legnagyobb
termése a kat. hold: Erdélyben 800 kg.* (Ilye-
falva), Alföldön 800 (Palánka, Petrőc), Dunán-
túl 330 (Rácalmás) kg. Az összertermelés 2401
kg., régi + 137 q. szűz komló összesen 2538
q.-ra tehető.

A minőséget már érintettem: ez évben
nem lévén komlóbírálat, számszerűleg nem
fejezhető ki, bár a különböző termések által
egyidőben elért vételárak különbségei eléggé
kifejezik a finomság fokát. Haladás a téren
is van, az bizonyos: mindenfelé gondosabb
a művelés, a régi, durva kertek kivételében
vannak, ahol csak befolyásolni lehetett, finom

fajták dugványait ültették. E célból a föld-
művelési kormány a múlt évben is 55.000 da-
rab ingyen dugványt osztott ki oly hazai
kertekből, ahol a honosítás, kiválasztás régen
szakszerűen folyván, megfelelő termésű dug-
ványok termeltek. Ilyenek az ilyefalvi,
homoód-hévízi, szent-erzsébeti, héjjasfalvi, cin-
tosi, nagy-lángi, petrőci kertek. Lassankint
itt az ideje annak is, hogy a pl. 50 hold kom-
lóssal bíró községek, új telepítéseknél hatóság-
ilag megállapíthassák a fajtát, mert csak így
érhető el az egyöntetű tömegtermelés.

Befolyással van a minőségre a helyes
tobozsáritás is, s itt az 1904-ik év haladása
az, hogy a mesterséges (fűtött) komlószáritás-
nak több vállalkozója akadt, mert a régebbi
bélyei, csözi, segesvári fűtött száritók nyomán
épült Segesvárt, Fehéregyházán, Sepszi-Szent-
Györgyön 1 — 1, Székely-Keresztúron 2; a
jelen évben keletkezében van tíz, sajnos ma-
gyar gépgyár még nem vállalkozik ilyenek
gyártására!

Az értékesítés téren ez az év nem ma-
radt mögötte az 1903-ik évnek, mert most is,
ha csak jó volt a komló, kellő időben és jól
értékesült! Ismét gyengén sikerülvén a kül-
földi termés, nagy szükség volt a magyar
komlóra is. Ez már abban nyilvánult, hogy
mindenfélre elővételekre kínálták az ügynökök,
de ilyenbe csak 2-3 uradalom ment bele,
ahol az különben is uzus. A Dunántúl érvén
leghamarab a komló, onnan 5 kg.-os posta-
csomagokban került a korai komló augusztus
közepén a piacra 3.5-4 korona árral, sikere-
nyesen vevén fel a korai stájerral a versenyt.
Nyomon követte ezt a tömeges dunántúli komló
(nagyobbrész uradalmi), de akkor még 210-250
koronás árak is kielégítőek voltak. Már javult
a helyzet szeptemberben az Alföldön, mert
ott megkészszerződtek a vevők, s egy 10 na-
pos kartell után egy újabb vevő közbelépése
nyomán egymást cserbehagyva, 2 hét alatt
felvásárolták a bácskai komlót, mely Kiszá-
cson és Petrőcsön volt nagyobbrészét begyűjtve.
Innen a legkésőbb érésű vidékre, a Királyhágón-
túlra húzódtak a vevők szeptember közepe
után, ott már tartózkodás nélkül, folyton ja-
vuló árral vásárolták, úgy, hogy október vé-
gével már csak kevés — spekulálásra vissza-
tartott — komló maradt.

A termések nagy része itt is a termő-
helyen vásároltatott meg, de sok tételt hoztak
be a gazdák a segesvári komlós szövetkezet
raktárába is. S itt konstatalható, hogy ez év-
ben végre igazi heti komlót vásároltak is voltak
a csarnokban, amennyiben odahozott a ter-
melő portékát s azt ott alkudták ki s vették

meg, de általában is Segesvár jegecedett ki
az erdélyrészi komlótermesztés központjává s
ez érdeme a szövetkezetnek s elnökének, Bély
László főispánnak, mert az új regime-ben
adóttak ki az annyira szükséges heti komlós-
piac-jelentések, megkapta a segesvári állomás
a 40%-os kedvezményes komlószállítási tarifát
a Máv. vonalain s ez évben a földművelési
kormány nagyobb kölcsönöket adott a kister-
mesztők komlójának előleg adása okából, hogy
ne legyen kénytelen pénz hiányában olcsón
odadobni az ügynököknek. A szövetkezetben való
megbízást jelenti az is, hogy a hazai sörgyá-
rosok, de különösen a komlókereskedők he-
tekig itt tartják hadiszállásukat. Sajnos, hogy
a hazai sörgyárosok s kivált a fővárosiakat
még mindig nem tudja a szövetkezet lekötö-
ni s kielégíteni, mi onnan van, hogy a komlóhitel
nincs szervezve. Miután a kereskedőtől 9 hó-
napos hitellel veszi a sörfőző a komló-anyagot,
a szövetkezet is hódoljon ezen szokásnak. A
legfőbb baj, hogy a szövetkezetnek nincsen
pénze, mert 1. a 70-80 tag ezelőtt 7-8 év-
vel, a szervezkedéskor alig 2-10 korona
végeleges összeggel állott be tagnak; 2. az
alapszabályokban nincsen kifejezve a kölcsö-
nös garancia elve, így a hitelszövetkezeti köz-
pont sem nyújthat hitelt. Ezért hát a tagok
számát szaporítani kell, a részjegyek értékét
emelni s azok értékének két-háromszorosáig
hitelt kell vállalni. Ha így pénz lesz lehet
komlót vásárolni, eladni, előlegezni, aukcio-
nálni.

Egy mm. komló ára 338 (335) korona
volt s pedig a Királyhágóntól 373.5 (335), a
Dunántúl 306 (300), az Alföldön 304 (307)
s a Felföldön 372 (373) korona. A minimális
ár 330 koronától 460 koronáig ugrott. Az árak
tehát jóknak mondhatók. Ha a jövedelmet
keressük, úgy a termésátlagok és árátlagok
szorzatából 884 korona nyersjövedelem, illetve
484 korona tiszta jövedelem esik. A legna-
gyobb ár s átlagtermés viszonylatából 804
korona tiszta jövedelem származik, a legna-
gyobb termés és átlagár viszonylatából pedig
2000 koronán felüli tiszta nyereség támad.

Végezetül csak röviden érintem, hogy a
felföldi 4-5 régi és új komlós példája igazolja,
hogy ott szintén jó helye lehetne a komlómi-
velésnek, oly vidékeken, ahol szőlő, dohány-
termelés már nincs, de egy intenzív kulturára
alkalmas helyek elegendő női munkáskézze-
lfaanyaggal rendelkezésre állanak. S amennyire
ismerem a tájékokat: Gömör, Abauj, Nyitra,
Bars, Hont felső napos völgyein épp oly hazát
találhatna a finom komló, mint akár Erdély
dombvidékein.

Cséser Lajos.

Szalay Gyula

Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és
vetőmagvak

nagykereskedése,

Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

Legjutányosabb árak mellett szállit: *arankamentességre* államilag

ólmósárolt Lóhere és Luczernamagot,

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti quedinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt. Nyulszapukát

s mindennemű takarmány- és gyepfűmagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSAKOT, PONYVÁT,

LÓPOKRÓCZOKÁT

s minden egyéb gazdasági cikket.

1459

Eszme a tavaszi munkákról.

Nagyon időszerűnek vélem gazdatársaimat felhívni annak megvitatására, hogy az ősszel megugarolt föld tavaszi bevetésénél a sorvetőgép használata üdvös munkát végez-e, avagy kárt teszünk a vontató ígás erő tiprásával?

Nézetem szerint homokos talajon, a hol a tapotás nem idézi elő a télen felfagyott és átmedvesedett talajba az ígás állatok nyomán képződő talajszerű összeállását a földnek, a sorvetőgép tavaszi hasznos munkát végez; de agyagtalajon, mint aminő a Mezőség, ahol tudjuk, hogy az őszi ugar tavasszal tippanos szokott lenni: nem tartom a vetőgép egyenletes munkájával kárpótolva azt, hogy a bevetett területnek legalább fele össze lesz taposva az igavonó állatokkal.

Mert vegyük csak sorjába a vetőgépet rendszeren négy ökörrrel vontatjuk, de még a gép után, hogy a mag teljesen el legyen fedve, boronát vontatunk vagy többen elég hibásan hengerelnek is utána, a tippanos földön pedig annyi állat tapos míg ezeket a munkákat elvégzi, hogy bátran nyomukba téglatelepet szedhetünk fel. Látszani szemmel ugyan nem látható ez a tipratás, mert a vetőgép csoroszályái bizonyos pormennyiséggel a nyomokat befedik; de észlelhetjük, ha vetés után pár napig száraz időjárás van, amikor a letiport föld kezd hasadozni és teljesen kiszáradva a belehullott mag egy része ki sem kél, ami pedig kikelt, hát elsárgul és csenevész növényt fejleszt.

Sokkal célirányosabbnak tartom az ily fentebbi okokból a tavaszi megtakarítást az extirpátorokkal végezni, ha van ilyen birtokunkban, mert csak borona elé vetni megint, nem tartom célszerűnek, mivel az elfagyott földön nincs a magnak elegendő magháza, a hová a mag aláakarható lenne.

Kérem gazdatársaim, szóljanak hozzá a dologhoz, a vita által tisztázzuk az eszméket, mert sokszor csalhatatlannak vélt nézeteink okadatolt ellenérvekkel halomra dőlnek.

Csontos Miklós.

Hogyan tisztogatják Kecskeméten a gyümölcsfákat.

A gyümölcsfákat nálunk Magyarországon — sajnos általában semmilyen gondozásban nem részesítik és ahol részesítik is, ez a gondozás mindössze abból áll, hogy a fákat télen vagy kora tavasszal kaparó, kefe, vagy valamely más e célra alkalmas eszköz segítségével megtisztogatják. De bármily gondosan hajtsák is végre a tisztogatásnak ezt a módját, az a legjobb esetben is csak félmunka marad, részint mert ily módon a fát igazán alaposan megtisztogatni nem is lehet, részint mert a fákról levakart penészgombák, rovarok stb. a fa tövébe hullanak, ahol a kedvező idő beálltával életre kelnek s a gyümölcsfák gyenge bimbóit, virágait és lombzatát jóformán csakúgy megtámadják, mintha nem is tisztogatták volna.

A híres gyümölcstermelő városban, Kecskeméten, nem ezt a módszert követik. Ott olyan fatisztogatási eljárás honosodott meg, amely szerint a fákról a moszatokat, mohát, penészgombákat és a különböző rovarokat nemcsak feléből-harmadából távolítják el, hanem ezeket a gyümölcstermést veszélyeztető ellenségeket, még mielőtt kártékony működésüket megkezdték volna, alaposan kiirtják, megsemmisítik. A kaparással, kefével nem elégszenek meg; szinte azt lehet mondani,

hogy megmosdatják a gyümölcsfákat, de szappan helyett egy külön e célra készült igen hatásos szert, „Kémmájat” használnak. A Kémmáj azért alkalmas szer a gyümölcsfák tisztogatására, mert nemcsak az a tulajdonsága van meg, hogy a különböző penészgombákat (még a mézgafolyást okozó gombákat is), továbbá a rovarokat és azok petéit és álcáit, nemkülönben a moszatokat és mohákat megöli, kiirtja, hanem ezenkívül még azzal a nevezetes sajátsággal is bír a Kémmáj, hogy a gyümölcsfák kérgét megpuhítja, minél fogva a fa tavasszal, mikor vastagodni kezd, régi kérgét könnyen lehányhatja, simává lesz, tehát a rovaroknak buvóhelyet nem szolgáltat.

Ha tehát a gyümölcsfák téli ápolásával nem fél munkát akarunk végezni, akkor kövessük a Kecskeméten szokásos eljárást, vagyis ne elégedjünk meg a gyümölcsfák kapargatásával, hanem enyhe téli napokon, vagy kora tavasszal, de mindenesetre még a rügyfakadás előtt, amikor az erős permetező folyadék a fának nem árt, erős 1½ — 2%-os Kémmáj-oldattal, melyhez egy kevés meszet is keverünk, alaposan permetezzük meg a gyümölcsfák összes ágait; a fatörzseket és vastag ágakat pedig meszelő segélyével ugyancsak mésszel kevert Kémmáj-oldattal mázoljuk be. Tapasztalni fogjuk, hogy a Kémmájjal való kezelés folytán mily szépen megsimulnak, mennyire megifjodnak gyümölcsfaik és mily bőséges, ép és egészséges terméssel hálalják meg fáradozásainkat.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

Háztartás.

+ **Porfoltok a porcellán edényen.** Néha ha elveszünk egy egy régen nem használt porcellán edényt, azon olyan erősen beleszáradt porfoltokat találunk, mit erős dörögöléssel sem tudunk eltávolítani. Pedig könnyű az eltávolítása; nedvesítsük meg egy kis sót, s azzal dörzsöljük jó erősen. így a foltok hamarosan eltűnnek.

+ **Kávé foltok eltávolítása az abrosz-neműből.** Hogyha egyszerű mosással nem tűnnek el a kávé foltok, akkor mossuk ki erős sós vízben, 1 l. vízhez 50 gramm sót vegyünk. Az erősen beszáradt kávé foltokat előbb áztassuk be hideg vízbe s aztán mossuk sós vízben. Tejes kávénál kenjük be a foltot tiszta glicerinnel s aztán mossuk ki langyos vízben.

+ **Vizes cipők gyors szárítása.** Nagyon helytelen, bár sokak által gyakorolt szokás a vizes cipőket a kályha mellé állítani, hogy hamar megszáradjanak. — A cipők nagyon hamar megszáradnak, de össze is zsugorodnak s a bőr is hamarosan megtörik. Töltsük meg a vizes cipőt száraz zabbal, ez a nedvességet csakhamar magába szívja. Ha megszáradt a cipő, akkor kivéven a zabot, azt is szárítsuk meg, hogy a legközelebbi alkalommal megint használhassuk.

+ **Szappan megtakarítás.** Mosásnál és mosdásnál nagyon sok szappan vész kárba azért, hogy a szappantartóba víz ömlik s ezáltal a szappan olvad. Ezt megakadályozhatjuk, ha veszünk egy darab luferszivacsot s azt ép akkorára vágva mint a milyen nagy a tartó, beleillesztjük. Ha már most a szappant erre tesszük, akkor az nem olvad, mert ez a szivacs a nedvességet magába szívja s így a szappan megegyezik annyi ideig tart.

+ **Ha a konyha-padlóra zsír ömlik,** akkor öntsünk azonnal hideg vizet, az rögtön megfagyasztja s a zsír nem szívároga a padlóra.

+ **Elhalványult írásokat olvashatóvá tenni.** A papír lapot nedvesítjük be tiszta vízzel s aztán készítsünk kénammonium oldatot, mártsunk bele egy ecsetet s a sorokon menjünk végig vele. Ezen művelet által az írás erősen előtűnik s ilyen erősen látható is marad, ha pergamentra van írva, ha nem, úgy évek múlva ismét elhalványul, de akkor megismételhetjük az eljárást.

+ **Finom pezsgőbor készítése módja.** A champagner készítéséhez felerészben 6, felerészben újbora van szükségünk, mind a kettőnek tisztának és minden borhibától mentesnek kell lenni. Ha újbora nincs kéznél, egyedül ó bora is használható, de ha a bornak a fele új, sokkal finomabb lesz a készítmény és egészen hasonló az igazi francia-pezsgőhöz. Minden egyes üveg pezsgőhöz a következő szereket vesszük: 1 drachma, acidum, citricum, 5—6 csepp aether, aceticus, 1 kávéskanál igen finom jamaicai rum, 4 lat finom fehér porcukor. Ennyi anyag egy pezsgős palackra elég és minden egyes palackra külön készítjük el ez anyagokat, beletesszük a palackba, hozzáöntjük a bort a melyet előbb itatóspapíron átszűrtünk, hogy semmi alja ne maradjon. A palackokat jól felrázzuk, hogy az anyagok kellőképen elvegyüljenek. A palack nyakának 2/3 hüvelyknyire üresen kell maradni. Ezután előkészítjük a már előbb forró vízben meglágyított első minőségű parafa dugaszokat és a dugaszolókat, hogy kéznél legyenek. Minden pezsgőpalackra külön-külön lemérünk 1 és ½ drachma szódabicarbonát, ezen adagokat egy-egy tiszta kártya vagy névjegy alakú kartonlapokra helyezzük, hogy gyorsabban és könnyebben lehessen az üvegekbe tölteni. Ha ez megvan, egy meglágyított dugaszt behelyezünk a dugaszoló készülékbe, ezt jobb kezünkbe fogjuk, balkezünkkel pedig egy adag szódabicarbonát a kártyalapról gyorsan beöntünk a palackba, amelyet most már villámgyorsasággal bedugaszolunk, mielőtt még a szódabicarbonát ideje lenne pezsgést előidézni, mert ez esetben az összes bor kipezsegne az üvegből. A dugaszolásnak tökéletesnek kell lenni, úgy hogy levegő ne férjen a borhoz. Ha be van dugaszolva, akkor 2—3-szor jól fölrázzuk, hogy az egész összevegyüljön, a rázásnál vigyázni kell, mert könnyen kieshetik a palack fekeke vagy oldala. A dugaszokat ezután dróttal vagy erős zsineggel jól az üveg nyakához erősítjük s az üvegeket homok közé — nyakkal lefelé állítva — a pincébe helyezzük el. A készítmény 8 nap múlva kitűnő pezsgő lesz. Hegyi borral jobbnak bizonyult, azért a ki teheti, ebből készítse.

Gazdasszony.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Elismerő nyilatkozat.

Ilyefalva, január 29.

Az elbukottakat csak szidalmakkal, sőt rágalomokkal szokták illetni. Engem tiszta, önzetlen érzés ösztönöz az ellenkezőnek cselekvésére. Közel húsz év óta nem foglalkozom pártpolitikával s az utóbbi években kiválóan kerültem is. Igen természetes így, hogy a „húsos fazekak”ból sem volt semmi részem s így különösképpen nem számítható be, hogy az „erős kezű” kormány eljárásáért, a komlótermelők nevében az elismerésnek hangot adok — bukása idejében — s kinyilatkoztatva, hogy valóban erős kézzel kötötték a német kereskedelmi szerződésben a komlónk kivitelét vámjával 20 márkával, mindnyájunknak örvendetes megelégedésére.

Legnagyobb választék és legjutányosabb ár-an kapható

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Flu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyluzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden mértájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

Csak rövid idővel ezelőtt ezen lap hátsó oldalán már a fölött is örömmel adtam kifejezést, hogy sikerült a német vámtarifa 70 márkás vámját 40 márkára ledrukkolnia a megbizottaknak s már akkor jeleztem, hogy azon vám mellett is jövedelmezőnek tartom a komlótermelést s jövőjét biztosítva látom.

Most, midőn már a szerződések megkötése perfekt és a 70 márkás tarifa, hazai komló kivitelünket, 20 márkás kedvezményes vámmal engedi a világpiacra jutni (a régi 14 m. volt) s teljes biztossággal haladhat fokozatosan, folytonosan fejlesztve úgy a quantum, mint a qualitas, céltudatos eljárás mellett világhódító útjára: tovább! tovább!

Nem félhetünk az 1000 holdnyi telepekhez, *fokozatosan* további 10.000—20.000 holdat telepíteni s az eddigi holdankénti cca 4 mm. termést kvalitással együtt 8 mm-áig emelni s az eddigi 3—4000 mm-áig is *fokozatosan* nevelni, mert ami itthon nem talál vevőre: biztos piacot talál a külföldön.

A komlófogyasztás mind nagyobb méreteket ölt s mégis a komlótermelés területe úgy Angol- mint Németországban az utóbbi 30 év alatt 20—30%-kal apadt. Mi-ért? Benne a felelet ama kérdésben: Miért akarhatták a németországi gazdák 70 márkás vámtariffával kiszorítani az idegen komlókat? Azért is, mert Németországban hektáronként gyöngébb években (Bajorországban) csak 7—8 vámm, (illetve 35—4 mm-áig) és jobb években 16—20 mm. (illetve 8—10 mm.) Mig ellenben mi képesek vagyunk mivelés szerint gyöngébb években kat. holdanként 8—10 vámm-áig, jobb években 16—20 vámm-áig: vagyis heciárra számítva 20—40 vámm-áig, illetve 10—20 mm-áig termelni, — olcsóbb beruházási és mivelési költségek mellett.

Teljes meggyőződésem lévén, hogy az ily módon megkötött szerződések révén Németország olyan rohamosan lesz kényszerülve apasztani komlósi területét, amely rohamosan mi nem leszünk képesek fejleszteni s indokoltan nagyobbítani a biztos jövő reményében: ezért méltán illeti a magyar komlótermelők elismerése az ebben célhoz jutott kormányt.

Imreh Lajos.

— **Tudomásul!** Értesítjük a kolozs megyei gazdaközönséget, hogy a múlt évi rendkívüli szárazság okozta takarmányhiány enyhítése végett a nagyméltóságú m. kir. földmívelési minisztérium *30 vaggon szénát* raktározott be a kolozsvári gazdasági tanintézetnél. E szénából a szükségét szenvedő, kolozsmegyei kisgazdák, mostantól kezdve bármikor bármily mennyiséget kaphatnak *métermázsánként 6 kor. 72 fillér* kedvezményes árért készpénzfizetés mellett; vagy törvényhatósági jóváhagyással ellátott községi kötelezvényekre két évi kamatmentes kölcsönképen. Ez ügyben értekezhetni Kolozsvármegye Főispáni Hivatalával, mint a Kolozsvármegyei inségbizottság fejével.

— **Népies téli előadások Kolozsvármegyében.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet e télen is rendez népies gazdasági előadásokat a kolozsvári gazdasági tanintézet közreműködésével és pedig: *február hó 12-én* Kalotaszék-király, Zentelke és Damoson: Buday Gyula s Barna Balázs tanárok; Szász-Lónán és Magyar-Fenesen: Csérer Lajos szaktanár s Hoffmann Ferenc segéd intéző; Bikalon s Ketesden: dr. Seyfried Károly tanár s Szász Ferenc tanárs.; *febr 19-én:* Válaszúton s Bonchidán: Hoffmann Ferenc s Csérer Lajos; Középlakon s Nagy-Almásán: Dr Seyfried Károly s Szász Ferenc; Szász-Lónán és Magyar-Fenesen Éber Ernő s. titkár s Buday Gyula; *február 26-án:* Középlakon s Nagy-Almásán: Csérer Lajos s Hoffmann Ferenc. Válaszúton s Bonchidán: Barna Balázs s Buday Gyula. A tanítások tehát vásárnaponként, az állami iskola helyiségében tartatnak és pedig az első községben d. e. 10-től 12-ig, a 2-ik községben 2-től 4-ig.

— **A Szolnok-Doboka-vármegyei Gazdasági Egyesület 1905. évi február hó 27-én.** hétfőn, a dési orsz. baromvásár előtti napon, Voith Gergely kir. tanácsos ur dési szeszyára udvarán, illetőleg istállóiban délelőtt 9 órakor kezdetét vevő, díjazással egybekötött bikakiállítást és vásárt rendez. A bikakiállítás s vásár szabályzata:

I. Bikakiállítás. Bemutatható 1 és 2 éves erdélyi-magyar fajtájú bika, tekintet nélkül arra, hogy kinek a nevelése, vagy kinek a tulajdona. Megjegyeztetik azonban, hogy az idegen vármegyék területén nevelt és onnan behozott bikák nem díjaztatnak, azok csakis a vásárban vehetnek részt. Színes vagy tarka bikák kizáratnak. Beteg, vagy oly községből származó bikák, hol száj- és lábfájás vagy más, szarvasmarhánál előforduló ragályos betegség uralkodik, úgy a kiállításból, valamint az azt követő vásárból kizáratnak. Minden bika, mielőtt a kiállítás területére becsátatnak, állatorvossal lesz megvizsgáltatva. A bírálat megkezdése előtt két felkérendő szakértő színes krétával megjelöli, hogy az elővezetett bikák mely évjáratokban versenyezhetnek. A bemutatandó, kizárólag Szolnok-Doboka vármegye területéről származó legjobb testalkotású, legjobb fejlettségű erdélyi-magyar bikák tulajdonosai részben állami, részben pedig egyesületi díjakkal lesznek jutalmazva. — A legszebb bikák és bikaborjuk díjazására 1000 korona tűzetik ki. 1 éves bikának az tekintetik, melynek meg van még az összes tejfoga; 2 évesek osztályába az soroztatik, melynél hiányzik már két tejfog.

II. Tenyészbika-vásár. A dési XV-ik erdélyi-magyar fajtájú bikakiállítás és vásárra felhajtandó bikák valamennyire eladó lévén, kiváló alkalom kínálkozik arra, hogy Szolnok-Doboka, Szilágy és Beszterce-Naszód és más vármegyék községei a tenyészbika szükségletüket hosszas és költséges utánjárás nélkül és oly minőségben szerezzék be, minő a falvak lakossága igényeinek és izlésének megfelelő. Minden község küldöttsége a bika kiválasztását és az ár kialakítását maga eszközli, állami kedvezmény azonban csakis oly községeknek adatik, mely a jelenlévő állami m.

kir állattenyésztési felügyelő ítélete szerint alkalmas. Az adás-vétel máskülönb teljese szabad. *Vasúti szállítási kedvezményben* azon bikakiállítók részesülnek, a kik a vasúton akarják a bikákat Déstre szállítani, kedvezményes vasúti szállítást nyújtó igazolványért forduljanak Csiki Elek állattenyésztési felügyelő urhoz Déstre.

— **Az Erdélyrészi Kertészeti Egyesület** 1904. évi évváró közgyűlése 1905. évi. *február hó 11-én d. u. 6 órakor*, a városi anyakönyvi hivatalban fog megtartatni a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentése az év történetéről. 3. Pénztárnok évi jelentése. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Költségvetés az 1905. évre. 6. Munkaterv az 1905. évre. 7. Tisztújítás. 8. Kertészválasztás. 9. Indítványok.

— **Értesítés.** A február hó 11-ére meg. tartani tervezett *nagybecskereki országos gazda. gyűlés*, miként minket a torontálmegyei gazdt egyesület elnöksége értesít, tekintettel az országos politikai helyzetre, a további értesítésig bizonytalan időre elhalasztatik.

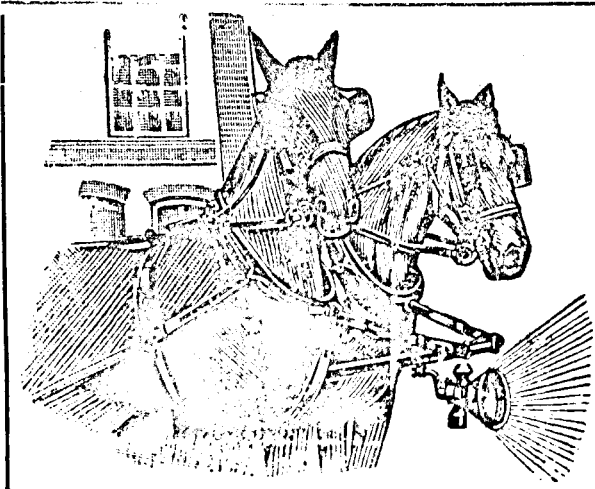
— **Menyezetnád, gyékényponyva fonás vagy círokseprő kötésének tanítás. Széken.** A földmívelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett Veniss Gyula szamosújvári gazd. szaktanár Széken február hó 1-vel kezdődő és 6--8 hétig tartó háziipari tanfolyamot rendez, melyen első sorban a széki tóban bőven található nádznak menyezet nádtonattá leendő készítésének a módját taníttatja, de egyéb háziipar oktatására is sort kerit.

— **A magyarfajta szarvasmarhatenyésztés föllendítése.** A kecskeméti gazdasági egyesület a magyarfajta szarvasmarhatenyésztés föllendítése céljából nagyarányú akciót indított. Az egyesület a Bugac pusztán magyarfajta törzstenyésztetet szervez, mely célból több magyar tenyészállatot fog beszerezni.

— **A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete Bernáth Béla** elnöklete alatt igazgató-választmányi ülést tartott. A folyó ügyek elintézése után szóba került a téli borszállítás kérdése. A választmány e tárgyban bizottságot küldött ki. A pozsonyi borvásárra vonatkozó jelentések tudomásul vétele után elhatározta a választmány, hogy egy szőlőtrágyázásról szóló szakmunkára 600 koronás pályadíjat tűz ki. A borügynöki intézmény szervezésének kérdésével foglalkozott ezután a választmány és végül a kísérletügyi bizottságba *Drucker* igazgatót küldte ki.

— **Háziipari tárgyak értékesítése.** A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete elhatározta, hogy tagjainak háziipari készítményeit összevásárolja s azokat értékesíti. Nagyszabású háziipari értékesítő központ felállítását tervezi a Temesmegyei Gazdasági Egyesület is.

— **Mezőgazdasági szakértők a bíróságnál.** Az igazságügy miniszter az O. M. G. E. feliratára most értesítette az egyesületet, hogy a bíróságokhoz rendeletet. intézett, a melyben meghagyja, hogy szükség esetében szakértőket, a bíróságoknál lévő állandó szakértők mellőzésével, azok közül a mezőgazdasági szakemberek közül válasszák, akiknek

Acetylen-Lámpák,

ugymint asztali-, kerti-, udvari-, istálló-, konyha-, kézi-, bánya-, valamint kocsirud-, kocsiodal-, kocsipózna-, kerékpár- és automobil-acetylen-lámpák legnagyobb választékban:

Miklós Testvérek nagykereskedésében,
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20. sz. (Andrássy-út sarok.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.   Telefon 16-37.

névsorát az illetékes gazdasági egyesületek közlik. Ha pedig állandó mezőgazdasági szakértő kirendelésének szükségessége mutatkozik, kérjük ki a gazdasági egyesületek javaslatát.

Száritott répaszelethűvelések vasúti szállítási kedvezménye. Selypről szállítandó száritott répaszelet (a szörplével telített kivételével) küldemények a m. kir. államvasúton — a határállomásokra szállítandó ily küldemények kizárásával — az I. kivételes díjzabás kedvezményében részesülnek akkor, ha a rendeltetési helyen tényleg leadatnak és onnan tengelyen elfuvaroztatnak. A kedvezmény febr. 1-től érvényes kocsis és fuvarlevelel legalább 10.000 kilogrammért való díj-fizetés föltétele mellett. A kedvezmény nagysága 30—35%, a rendes viteldíjhoz viszonyítva.

A tavaszi luxuslúxusár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület védősége alatt az idei tavaszon ismét két luxuslúxusár lesz a Tattersallban. Az első március hó 12—16 ig tartják meg.

A vetési varjú gazdasági jelentősége. Három értekezlet, két térképpel egy táblázattal. Különnyomat az „Aquila” XI. kötetéből. Ára 2 kor 50 fill. Tartalom: A vetési varjú életmódja és gazdasági jelentősége kishartai gazdaságomban. Irta *Hauer Béla*. Előszóval ellátta *Herman Ottó*. A vetési varjú (*Corvus furgilegus L.*) hasznos és káros volta a közfelfogás szerint. (Lgy térképpel és egy táblázattal.) Irta *Soós Lajos*. Előzetes jelentés a vetési varjúra vonatkozó orsz. vizsgálatról. Irta *Csörgey Titusz*. A gazdákat oly közelről érdeklő könyv egyben magyar és német szöveggel van ellátva, hogy ezáltal németajkú gazdálkodóink is hasznát vehessék. Ajánljuk e hasznos könyvet a művelt gazdáknak. Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében (Bpest, IX., Üllői-út 25.).

Vajgyártó szövetkezetek Nyugat-Szibériában. Nyugatszibéria vajtermelésének ki- fejlődése folytán az utóbbi években az ottan- parasztok által alapított szövetkezetek felállí- tása napirenden van. Ezen szövetkezetek leg- először Tobolszk, később Tomsk kormányzó- ságokban állítottak fel; ma már mindenütt el vannak terjedve. A szövetkezetek száma egyre szaporodik, különösen mióta az orosz földmívelési miniszterium előleget bocsátott rendelkezésükre, amelyből a gyárak és a jég- pincék építési költségeit fedezik. Két éven belül az előbb nevezett miniszterium, nem kevesebb mint 100.000 rubelt adott ki ezen célra előlegül; az egyes szövetkezetek által nyert kölcsönök után az évi visszafizetések 600 és 3000 rubel között váltakoznak. A köl- csönök 4 százalékos kamattal mellett öt éven be- lül visszafizetendők. A szövetkezetek tulajdo- nát képező vajgyárak száma oly gyorsan sza- porodik, hogy a magánosok által alapított hasonló vállalatok létét fenyegetik. Ezen ma- gánkezekben lévő gyárak, azon kérelemmel fordultak az orosz földmívelési miniszterhez, ne támogathatná azon vidékeken a szövetkeze- ti vajgyárakat, ahol már ily magánvállalatok létesültek.

„Méhészeti Zsebnaptár.” A napokban került ki sajtó alól Szatmáron Pataki Béla nagybányai lakos ismert nevű méhészeti író által szerkesztett „Méhészeti Zsebnaptár” 1905. évre szóló IV. évfolyama, mely megrendelhető Szatmáron, a Gazdák Lapja kiadóhivatalában, honnan 2 kor. beküldése ellenében izléses vászonkötésben bérmentve meg- küldik.

A „Fiumei kávébehozatali Társaság” kolozsvári fióktelepe, Mátyás királytér 12. szállít bérmentve és vámmentesen *eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacuot.* 1436.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Gazdasági kereskedelmi és ipar- bank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.
Telefon 149 Postatakpztri Cheque számla: 15603,
Cheque számla: a Magy. leszá nit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérhá- zakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telek- könyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosok- nak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapi- rokra és vidéki takaré- pénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.
Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyárműanyagban legkedvezőbb fize- tési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egytetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szecskavágókat, 1461
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitermesztési gépek és eszközök, fejtelepek, czu- kor-, szesz- és keményítő-gyárak be- rendezése. Műtrágya, erőtakarmányok, Derőymelasse, zsák, ponyva stb. stb.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet”

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelessé- gem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló felek- nek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárás- sal szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségemmel díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem űlni, mert ezek eljárása teljesen megbizhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem ter- hesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2 %-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 4-95 százalékos,
nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesz- téssel 5-25 százalékos évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4 1/2 %-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesz- téssel 5-35 százalékos és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részlet- fizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok érté- kére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfiai adnak véleményt. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4 1/2 %-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyeresémlétkötvények

Hantz Sándor könyvkötő

Kolozsvárt, Mátyás királytér 9. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó ártért készítik. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek.

A címre kérem vigyázn!

1479.

Ötvös-borok.

Minden mennyiség és minő- ségben egyedül kaphatók

Ötvös Dánielné

bornagykereskedő pinezejéből

Telefon 511. Kolozsvár. Telefon 511.

Vezérképviselője: A Münchener Pschor és a Pilsener I., Részvény Kőbányai Polgári és Temesvári gyártelep sörfőzdeknek.

Udvari Szállítója:

Ő Felsége a magyar királynak és osztrák császárnak.

Ő Felsége a német császárnak és porosz királynak. 1498

Óvári répamag

Lucernamag áll. ólomzárolva

Tavaszbúza

Zárttokú kék mák

Pernai lenmag

Fűmagvak

Duppau zab

• Magyar bikák •

Orpingtonok, Pekingi kacsák

Emdeni ludak és tojásaik

1484. — állandóan kaphatók

Gróf Teleki Árvéd

drassói uradalmában, u. p. Koncza.

Irodalmi Megjelent
jelentés! KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA
Rönyv-, mű- és zeneműnagykereskedésében

az 1905. évre szóló

Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közle- ményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felölti a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographiai csoport- osításban. A könyvnaptárban előforduló műveket

csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmú könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékét.

Czégünk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módzatok csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék Régni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a leg- előnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa

• Rönyv-, mű- és zenemű- •
nagykereskedés és kiadóvállalat

Budapest, Ujvilág-utca 16.

Magy. Unit. Egyház Ladamos-Alamori uradalmába (Alsó-Fehérmegye)

gazdasági intézői állás

folyó évi május hó 15-én betöltendő lesz, miután ezen tisztii állás korpótlékkal beállított jól dotált elsőrendű biztos állás, amire pályázatot hirdetek.

Ezen állásnak pályázóitól kívántatik:

Felsőbb gazdasági tanintézetii oklevél, több évi gyakorlat és lehetőleg a román nyelv birása, — mert aki románul beszél, előnyben részesül — fedhetlen előélet, 30—40 éves kor, jó írás és számvitelbeni jártasság.

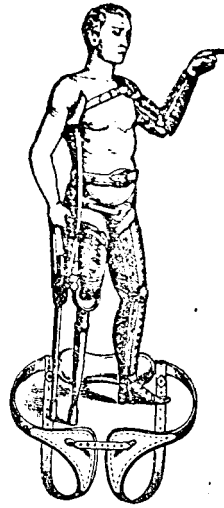
Fizetési és egyéb feltételek — megtudhatók alólirott jószágigazgárnál — ahova a pályázati kérvények is beadandók.

Kérvény felszerelendő: Oklevél másolat, kereszt levél, szolgálattal gyakorlatii bizonyítvánnyal.

Pályázati határidő folyó évi március hó 31-ig.

Szentiványi István,
jószágigazgató.

1493

Specialista sérvkötőkben!

KELETI-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legkételetesebb a maga nemében!

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona.
Kétoldalu . . . 24 korond.
Tegtegyenészeti gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá:

Műlábak és műkezek,
amputáltak részére.

Műfüzők és egyenestartók
ferdennőtek részére.

Járó- és támgépek
comb-, térd- és bokaizületgyulladásnál stb.

Haskötők gyomorhaj, vándorvese, köldöksérv és lógó has ellen: Gürcsér harisnyák.

Legújabb 1905. évi körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

KELETI J. orvosebészii műszergyáros Budapest,
1452 (a főtisztelendő Servita-rend zárdapalotájában)

Gyár: Központi városház. Alapítva: 1878

Uj könnyü Zongoradarabok.

Paál Henr. Magyar Tánczképek: Andalgó, Palotás, Toborzó 2 kor.

Poldini E. 6 Divertissement: Valse — L'accolade — Oiseaux de passage — Marche des liliputiens — Barcarolle — Temps pluvieux darabja 1 kor.

Siklós Albert. Suite Mignone Terefere — Scherzo — Balon — Est a hegytetőn — Bölcsődal — Gavotte, darabja 1 kor.

Paál. 3 könnyü magyar ábránd. I—III. füzet à 2 kor.

Kiadja: **MÉRY BÉLA** zeneműkereskedése

BUDAPEST, Andrassy-út 12. 1462 II.

Hét darab magyar-erdélyi tenyészbika Somogyi Albert héjasfalvi tenyészetében kapható. Nagy-Küküllőmegye, posta helyben. 1488

— Eladó — Székely tengeri,

szép és csiraképes, vékája (20 liter) 3 kor. 50 fillér.

— Csomagolás ingyen. —

— Czim: —

Z. Kiss Jenő,

— Szentmihályfalva, —

— u. p. Torda. 1495

Fischer és Társa — Faiskolák —

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.) Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsziák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olesó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

Gazdasági állást keres

egy a gazdaság minden ágában jártas, 20 éves állandó gazdasági gyakorlattal rendelkező s jelenleg is ily állásban levő családos gazdatiszt. Különösen a lótenyésztés és állattenyésztésben, valamint a szőlőmivelés és borkezelésben van alapos jártassága. Cime megtudható a kiadó-

hivatalban. 1487.

Eladó élőfák.

Luczfenyő: 1 méter magas 70 fillér, 75 cm. magas 56 fillér, 60 cm. magas 40 fillér. Vékonyhéjú diófa: 50 fillér. Vadgesztenyefa, Kodiófa, juharfa 10 fillér. Ezek magassága: 150—200 cm. Gyökeres szőlővesszők: Chaselas, Madelain, Olasz-Rizling 100 drb, ára 4 K. — Faiskola: Gönyő (Györm.) Megrendelhetők: Márffy Ede Budapest, Vár, ország-ház-utca 2. 1494.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Tehenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk. 1018.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége**Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám**

1458 ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari czélokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzin-motorokat,

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, valamint
 egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köt.	4.80
Baranyay. Konyhakertészet	3.40	— A juh és gyapju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2 kiad.)	2.—
Gothard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grubiczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitenyésztés I., II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Jóságaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A huza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzemtan	5.60
Kiss-Verner. Aprójszág tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számvitel	4.—
Lázár. Gazdasági segédeszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczana	8.—
L'coteux. A csalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Fűféle takarmánynövények	4.—
Mittermeyer. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőleink ujjaalakítása	2.40	Tormay. A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatenyésztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dobánytermelés	2.—	Wolf Otszerű takarmányozás	4.—
Raiffelsein A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamál V. Allatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

Vadászat kedvelők figyelmébe ajánljuk:

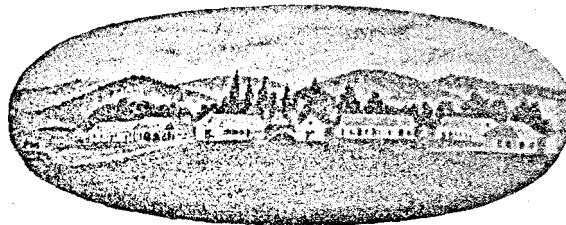
Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötve	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszkót.	10.—
Bársony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkótésben	13.—
— Vig világ, diszkótésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkótésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkótésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és műmellékletekkel.

Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t.
 (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvtárban. 1470 I.

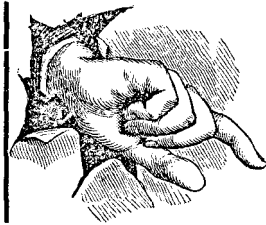
Eladó szőlővessző, zöldojtvány, fásojtvány,

Vityé Miklós szerbcsanádi szőlőbirtokosnál tavaszi szállításra eladásra kerül a leglelkismeretesebb kiszolgálás mellett minden legkiválóbb borfajtából, ugyszintén a legfinomabb csemegefajtákból, sima és gyökeres zöldojtvány és gyökeres fásojtvány ezre 100, 180, 200—300 koronáig; Expusit s csak lugasnak válogatott 20 drb. gyökeres ojtvány 10 korona, továbbá európai sima és gyökeres vesszők 6 koronától 30 koronáig, valamint gyökeres riparia Portalis és rupestris Monticola, egy éves gyökeres vesszők I. osztályban 40 korona, II. osztályban 20 korona. — Saját termésű bor Schiller 30, fehér 32 korona árban hectoliterje. 1490

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-
 fils leghiresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,
Erdészeti-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákaruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31—33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányosabb kölcsöndij mellett 1151

A legszolidabb kiszolgálás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Ifj. NAGEL OTTÓ kiadása.

BUDAPEST, VIII., MÚZEUM-KÖRÚT 2. SZÁM.

Vadásznapló 1905. évre. I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán hézagpótló és gyakorlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkülözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését.

A mű összeállítása és annak könnyed kezelhetősége hazai vadásznunk egyik legelismertebbjét, *Remetei Kövály Jánost* dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga nemében, látszik, hogy a szerző adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászból merítette! Az év minden hónapjára külön van hasznos útmutatás, illetve útmutatás a vadászat helyes gyakorlására, pontos útmutatás a történetek készítésére, kitűnően szerkesztett löjegyzék jegyzetekkel. A vadászati törvénynek egész terjedelmében való beiktatása, nemkülönben a csinos és tetszetős kiállítás is a művet rendkívül értékessé teszi! Megjelenet *Budapesten ifj. Nagel Ottó kiadásában, Múzeum-körút 2. sz.* Ára: csinos vászonkötésben 1 kor. 60 fillér. 1450. II.

Céggel bármely könyv megrendelhető. Könyvjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Özv. gr. Pejachevich Arthurné
mező-örményesi uradalmában **eladó**

500 klgrmmon felüli mennyiségben
prima magos csiraképeségű rozsdának s megdülésnek
ellenálló **tavaszi vetőmagbuza,**
duppau vető zab és kertben nemesített, igen korán érő **vetőmag szé-
kely tengeri.**

Értekezhetni **Nagy Gyula** intézőnél

Mező-Ör, u. p. Kolozs.

1491

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárból.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadatik. 1351.

Már 25 éve küldöm szét

az 1900. évi

párisi világkiállításon

Grand Prix-vel

kitüntetett

Eredeti Hanna**Vető árpámat.**

Czimem:

VODICKA F.

földbirtokos

Smarzitz, (Hanna)

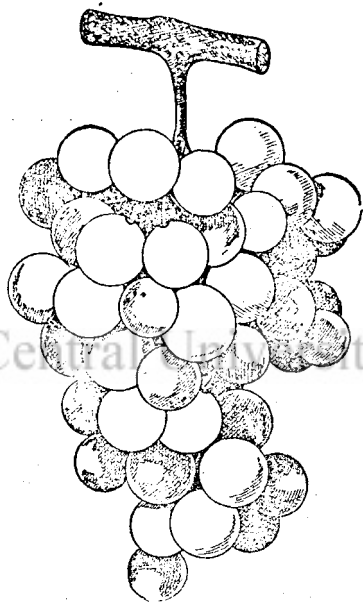
Morvaország.

Minták ingyen és bér-
mentve!

1431

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

T E S Z O S C B P Á R A K I

T E S Z O S C B P Á R A K I

1429

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, a ki
ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolá-
jának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami se-
gélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok	{ Korm hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	{ Alapítók	1.270.000.— "
	{ élet	200.000.— "
Tartalékok		255.200.02 "
	Összesen:	2.125.200.03 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K
1902. "		59.782.36 "
1903. "		109.331.73 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintér az ember életére különféle módok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 1%-os díjvisszatérítést kapta t.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSZVÁRT T

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt
Korbuly-ház) olesó jelzalog és váltókölesönöket nyujt és
BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD

Wertheimer József

1391

mezőgazdasági szesz-,

szeszfinomító, sajtolt

szeszélesztő gyára és

tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.

Sikó Lajos birtokosnál Kolozs-
megye **Septér** községben (u. p.
Mező-Örményes)

van 3 kocsi prima réti széna és
6 kocsi buza-szalma eladó.

Kivánatra a széna préselve Kis-
Sármás vagy Szász-Régen vasút álló-
máshoz szállittatik.

Értekezhetni a tulajdonossal
Septéren.

1486

RÁCZ GYÖRGY a telecska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérebe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legszolidabb kiszolgálás

lás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldojtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs,

kajszi- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősövény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérlő, Kula, Bácsm 1456

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

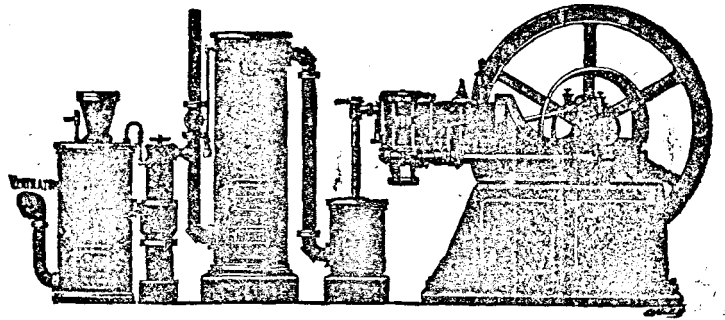
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63cm. nagyságban ára **20 korona.**
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára **5 kor.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi. (1882.)

„**REKORD**” festészeti műintézet

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 46.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szlő-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Könyvek bámulatos olcsó árban!

Jókai: Összes művei 100 kötet, diszk. 250 frt. helyett csak 130 frt. — kr	
Szilágyi: Magyar nemzet története, 10 kötet, diszk. 80 frt. helyett	35 " "
Gracza: Szabadságharc története, 5 kötet, diszk. 36 frt. helyett	12 " "
Eötvös báró: Összes munkái 20 kötet, diszk. 52 frt. "	28 " "
Mikszáth: Összes munkái 20 kötet, diszkötés 60 frt. "	30 " "
Petőfi: Összes munkái 2 kötet, remek képekkel, díszes kötésben 36 frt helyett	15 " "
Beniczky: Összes munkái, 20 kötet 60 frt helyett	30 " "
Bárony: Róna és erdő, gyönyörű diszkötés 6 frt. helyett	3 " 50 "
Gárdonyi: Göre Gábor összes munkái 10 kötet 18 frt helyett	11 " "
Jókai: Szabadságharc diszkötésben 12 frt helyett	6 " "
Vas Gereben: Juratu élet, diszk. 2 frt 80 kr. helyett	1 " 40 "
Bajza: Összegyűjtött munkái 3 k. diszkötésben 17 frt helyett	6 " "
Flamarion: Világ vége, 7 frt helyett	3 " 50 "
" Csillagok világa 2 k., diszkötésben 3 frt helyett	1 " 50 "
" Újabb csillagászati olvasmányok 4 frt helyett	1 " 50 "
Marlitt: Vén kisasszony titka, diszk., 2 frt 80 kr. helyett	1 " 40 "
Radó: Költők albuma, remek diszkötés, 5 frt helyett	3 " "
Jókai: Kis dekameronja, 100 novellái, 3 diszkötés 7 frt. 50 krajcár helyett	4 " "

Kaphatók **BRÓDY F.** antiquar-könyvkereskedőnél, Budapesten, V. Váci-körút 28. sz. Ugyanitt bármely szakba vágó könyvek, valamint könyvtárak legjobb áron vétetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve 1448.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségén számított fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállitunk szemet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Jutányosan eladók

Százados

új marhamérlegek

1500 klgr. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles,

Uj szekér hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylál 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Beeserélek

6cska marhamázsákat új hidmérlegekre — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérleg-műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

Gabona eladás.

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok 1904. évi terméséből 400 q. búza, 400 q. rozs, 700 q. tavaszi árpa boesáttatik eladásra.

Ajánlatok f. év február hó 20-án d. e. 11 óráig nyújtandók be a ménésbirtok igazgatóságához.

Részletes eladási feltételeket és mintákat kívánatra küld az igazgatóság.

Fogarás, 1905. február hó 5-én.

A fogarasi m. kir. áll. ménésbirtok igazgatósága.

(1496.)

Hiánytpótló munka.

A magyar könyvtermelés diadala!!

Páratlanul álló diszes kiállítású, képekkel gazdagon tarkított, érdekesen megírt munka jelent meg a nagyközönség számára:

A Világ Történelme

SZERKESZTI
ENDREI ZALÁN.

Ezt a munkát kiváló művészi értékű, nagy mesterek festményei után készült színes műmelléletek díszítik. A munkában magában 1200 több szép értékes, érdekes kép van.

A szép, pazar pompájú műmelléleteken, a gyönyörködtető képekhez teljesen megfelelő **érdekes előadású a szöveg**, amely oly könnyedén, oly szorakoztatóan adja elő a világ történelmét, hogy az olvasónak nemesak gyönyörűsége telik benne, de szellemi pihenéseül is szolgál. A munka nem száraz tudományos könyv.

Mindenki, aki a történelem iránt érdeklődik, ennek a munkának a megismerése után azt fogja mondani: Ez az amit régen keresek, ez az amire szükségünk van.

Hogyan győződhetünk meg ennek igazságáról?

Kérjünk mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal ingyen küld meg.

1464. I.

Mi a munka ára?

Füzetenként 40 fill. (20 kr.), előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évenként (13 füzetért) 5 kor. 20 fill. (2 frt 60).

Minő kedvezményben részesül, aki előfizet?

Ingyen kap a munka 3 kötetéhez páratlanul álló, diszes iparművészeti becsü bekötési táblát. A tábla értéke 20 korona. Ezt csakis az előfizetők kapják. Amikor a munka készen lesz, ára tetemesen drágább lesz, mint most füzetenként vásárolva, vagy előfizetés útján.

Hogy rendelhetjük meg legkényelmesebben a munkát?

Levágjuk az alábbi szelvényt, egy levelezőlapra ragasztjuk és a levelezőlapra a következő címet írjuk:

A Világ Történelme t. kiadóhivatalának

Budapest,

VII. Erzsébet körut 38.

A „Világ Történelme“ Kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-Körut 38.

Alulírott ezennel megrendelem A Világ Történelme című füzetekben megjelenő, képes diszmunkát és kérem, hogy címre a hetenként megjelenő füzeteket elküldjék, az 1/4 évi előfizetést 5 K. 20 fill. (2 frt 60 kr.) utánvétellel az első füzet beküldésekor szedjék be; a további előfizetést negyedévenként pontosan előre fogom beküldeni.

Jelen megrendelésomból kifolyó rendes előfizetésemért **kedvezményül** megkapom a munkához készült diszes bekötési táblákat és a füzetgyűjtő mappát **teljesen ingyen**.

alíírás.

Kérjük tisztán és olvashatóan kitölteni.

Megrendelő neve:

Állása:

Teljes címe (város, utca, megye, u. p.):

Levelezőlapon címünkre beküldendő.

Tessék levágni és levelezőlapra ragasztani.

!! Tessék mutatványszámot kérni !!